

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 16 czerwca 2025 r.

Poz. 3049

WOJEWODA LUBELSKI

PN-II.4131.159.2025

Lublin, dnia 13 czerwca 2025 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

stwierdzające nieważność uchwały Nr XIII/69/2025 Rady Gminy Karczmiska z dnia 21 maja 2025 r. w sprawie podziału Sołectwa Jaworce-Mieczysławka oraz zmiany uchwały w sprawie ustalenia statutów sołectw, w części obejmującej: § 19 ust. 1 w brzmieniu: „przeprowadzania wyborów oraz”

- Statutu Sołectwa Mieczysławka, stanowiącego załącznik Nr 1 do uchwały,
- Statutu Sołectwa Jaworce, stanowiącego załącznik Nr 2 do uchwały

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XIII/69/2025 Rady Gminy Karczmiska z dnia 21 maja 2025 r. w sprawie podziału Sołectwa Jaworce – Mieczysławka oraz zmiany uchwały w sprawie ustalenia statutów sołectw, w części obejmującej: § 19 ust. 1 w brzmieniu: „przeprowadzania wyborów oraz”

- Statutu Sołectwa Mieczysławka, stanowiącego załącznik Nr 1 do uchwały,
- Statutu Sołectwa Jaworce, stanowiącego załącznik Nr 2 do uchwały.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XIII/69/2025 została doręczona organowi nadzoru w dniu 26 maja 2025 r.

Powołując w podstawie prawnej uchwały m. in. art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, Rada Gminy Karczmiska dokonała podziału Sołectwa Jaworce-Mieczysławka oraz nadała jednobrzmiące statuty sołectwom Mieczysławka (załącznik Nr 1) oraz Jaworce (załącznik Nr 2).

Stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała rady gminy w sprawie nadania statutu sołectwu należy do aktów prawa miejscowego, które zgodnie z art. 87 ust. 2 Konstytucji RP, zaliczane są do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Odnosi się do niej zatem zasada wyrażona w art. 94 Konstytucji RP, zgodnie z którą akty prawa miejscowego stanowione są na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie.

Ustawowe upoważnienie do stanowienia przez radę gminy statutów sołectw zawiera przepis art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. W art. 35 ust. 3 ustawy ustawodawca określił zakres przedmiotowy unormowań, jakie bezwzględnie powinien zawierać statut jednostki pomocniczej, wskazując, iż akt ten określa w szczególności: nazwę i obszar jednostki pomocniczej (pkt 1), zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej (pkt 2), organizację i zadania organów jednostki pomocniczej (pkt 3), zakres zadań przekazanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji (pkt 4), zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej (pkt 5).

W myśl § 19 ust. 1 Statutów Sołectw, Zebranie Wiejskie jest upoważnione do *przeprowadzania wyborów oraz podejmowania uchwał* w obecności co najmniej 1/10 uprawnionych do głosowania osób.

W ocenie organu nadzoru powyższa regulacja w zakresie, w jakim wprowadza wymóg obecności co najmniej 1/10 uprawnionych do przeprowadzania wyborów została podjęta bez podstawy prawnej

Zgodnie z treścią art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

Przepis ten jest regulacją kompletną i nie zastrzega żadnego kworum dla ważności wyboru sołtysa i rady sołeckiej. Wprowadzenie w statucie dodatkowych warunków ważności wyboru jest więc niedopuszczalne ponieważ modyfikuje ustawowe zasady wyboru sołtysa i rady sołeckiej (por. m.in. wyrok NSA z dnia 26 czerwca 2020r., sygn. II OSK 3930/19, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 12 sierpnia 2020r., sygn. IV SA/Po 739/20, wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 17 lipca 2019 r., sygn. II SA/Go 356/19, wyrok WSA w Kielcach z dnia 18 lipca 2019r., sygn. II SA/Ke 382/19).

W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 8 lipca 2021r., sygn. akt IV SA/Po 130/21, Sąd podkreślił, że: „*Kluczowym problemem nie jest więc to, że w zaskarżonych statutach gremium dokonujące wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej określono mianem "zebrania wiejskiego", lecz to, że tą drogą rozciągnięto na ów akt wyborczy, wymóg kworum – wprowadzony w § 15 ust. 1 Statutu dla ważności każdego zebrania wiejskiego. Tymczasem dopuszczalność wprowadzenia wymogu kworum dla ważności wyborów sołtysa lub członków rady sołeckiej nie wynika z normującego ten wybór art. 36 ust. 2 u.s.g (...). Nie wynika także z uregulowanych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (obecnie: Dz. U. z 2020 r. poz. 1319; w skrócie "k.wyb.") zasad prawa wyborczego dotyczących wyborów organów gminy (obecnie: wójta lub rady gminy), na których to regulacjach, w zakresie w ustawie nieunormowanym, mogą, a nawet – jak wskazuje się w doktrynie – powinny być odpowiednio wzorowane zasady i tryb wyboru oraz odwołania sołtysa i rady sołeckiej (por.: A. Agopszowicz [w:] A. Agopszowicz, Z. Gilowska, Ustawa o gminnym samorządzie terytorialnym. Komentarz, Warszawa 1997, art. 36 Nb 2; A. Szewc [w:] A. Szewc, G. Jyż, Z. Pławecki Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, Warszawa 2012, uw. 6 do art. 36). Wszystko to uprawnia do wniosku o niedopuszczalności wprowadzania w statucie wymogu kworum dla ważności wyboru sołtysa oraz członków rady sołeckiej (por. np. wyroki WSA: z 21.02.2018 r., IV SA/Po 1106/17; z 17.07.2019 r., II SA/Go 325/19; por. też wyrok NSA z 26.06.2020 r., II OSK 3930/19 – wszystkie orzeczenia dostępne w CBOSA).*”

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XIII/69/2025 we wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Lubelski

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Karczmiska
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Karczmiska